

Riigikogu keskkonnakomisjoni istungi protokoll nr 165

Tallinn, Toompea

Esmaspäev, 28. september 2026

Algus 11.10, lõpp 11.36

Juhataja: Yoko Alender (esimees)

Protokollija: Elle Nora Kalind (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Rain Epler, Züleyxa Izmailova, Mait Klaassen, Lauri Laats, Hanah Lahe, Tiit Maran, Andres Metsoja, Tarmo Tamm, Luisa Värk (Jüri Jaanson asendusliige)

Komisjoni ametnikud: Elle Kaur (nõunik-sekretariaadijuhataja), Vivi Older (nõunik)

Kutsutud: Kliimaministeeriumi kliima ja keskkonnahoidliku majanduse osakonna juhataja Laura Remmelgas ja nõunik Maris Arro

Päevakord:

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Vabariigi Valitsuse algatatud kliimakindla majanduse seaduse eelnõu (928 SE) teise lugemise ettevalmistamine
3. Info ja muud küsimused

1. Nädala töökava kinnitamine

Komisjoni istung esmaspäev, 28.09.2026 kell 11.10

1. Keskkonnakomisjoni nädala töökava kinnitamine
2. Vabariigi Valitsuse algatatud kliimakindla majanduse seaduse eelnõu (928 SE) teise lugemise ettevalmistamine
3. Info ja muud küsimused

Teisipäev, 29.09.2026 kell 14.00 ruumis L332

1. Vabariigi Valitsuse algatatud kliimakindla majanduse seaduse eelnõu (928 SE) teise lugemise ettevalmistamine
2. Kollektiivse pöördumise „Euroopa angerjas looduskaitse alla!“ arutelu
3. Info ja muud küsimused

Yoko Alender tutvustas keskkonnakomisjoni nädala töökava, mis oli komisjoni liikmetele välja saadetud, ning küsis, kas töökava kohta on ettepanekuid või täiendusi.

Tiit Maran märkis, et ministeerium on kliimakindla majanduse seaduse eelnõus teinud mitu muudatust, mida tutvustati varasemal majanduskomisjoni ja keskkonnakomisjoni ühisistungil ettevõtjatele. Ta leidis, et enne muudatuste edasist käsitlemist tuleks ära kuulata ka huvigruppide seisukohad, ning ei pidanud seetõttu võimalikuks jätkata menetlust kavandatud viisil. **Yoko Alender** selgitas, et esmalt on kavas tutvuda juulis laekunud ametlike muudatusettepanekutega ja kuulata ära nende esitajate selgitused. Seejärel saab komisjon käsitleda Kliimaministeeriumi ettepanekuid, kujundada oma seisukohad ja küsida huvigruppide arvamust. Y. Alender märkis, et majanduskomisjon otsustab oma istungi päevakorra ja kutsutavad isikud iseseisvalt. Ta meenutas, et enne eelmise istungjärgu lõppu

toimus laiapäoline ja avalik huvigruppide kuulamine, ning pidas senist menetluskäiku nõuetekohaseks.

Tiit Maran nõustus, et kirjeldatud plaan tundub loogiline, kuid märkis, et menetluses on tekkinud olukord, kus majanduse huvigrupid on saanud teatava arusaamise kavandatavatest muudatustest, kuid teistel huvigruppidel ei ole samasugust võimalust olnud. T. Maran leidis, et komisjonile vajaliku tervikliku pildi saamiseks tuleks samasugune koosviimine korraldada ka teiste huvigruppidega. **Yoko Alender** märkis, et esmalt tuleb tutvuda tähtjaks esitatud muudatusettepanekutega ja kujundada nende kohta komisjoni seisukohad. Seejärel saab komisjon otsustada täiendavate või omapoolsete muudatusettepanekute tegemise üle. Ta lisas, et pärast arutatavate ettepanekute selgumist saab korraldada täiendava huvigruppide kuulamise või küsida kirjalikku arvamust. Y. Alender pidas nende küsimuste käsitlemist komisjoni käesoleva nädala tööks.

Tiit Maran leidis, et eelmisel nädalal toimunud keskkonnakomisjoni ja majanduskomisjoni ühisistungi tõttu ei ole põhjendatud jätkata menetlust kavandatud järjekorras. Ta märkis, et majanduspoolel on olnud võimalus tutvuda ministeeriumi seisukohtade ja kavandatavate muudatustega, kuid huvikaitse esindajatel samasugust võimalust ei ole olnud. T. Maran tegi ettepaneku jätta päevakord esitatud kujul kinnitamata ning korraldada enne menetluse jätkamist komisjoni istung huvikaitse esindajate osalusel. **Yoko Alender** selgitas, et majanduskomisjoni ja keskkonnakomisjoni ühisistungil muudatusettepanekuid ei arutatud. Ta märkis, et muudatusettepanekuid menetleb juhtivkomisjon ning täiskogu käsitleb neid pärast juhtivkomisjoni otsuste tegemist. Y. Alender toetas huvigruppidega täiendavat suhtlemist, kuid pidas vajalikuks kõigepealt tutvuda ametlikult esitatud muudatusettepanekutega.

Tiit Maran märkis, et eelmisel komisjoni istungil tutvustati ettevõtjatele Kliimaministeeriumi kavandatud muudatusi. Ta lisas, et küsis istungil, millist eelnõu versiooni arutatakse, kuid ei saanud enda hinnangul selget vastust. T. Maran nõustus, et Y. Alenderi kirjeldatud menetluskäik on põhimõtteliselt õige, kuid leidis, et kujunenud olukorras ei ole põhjendatud jätkata menetlust kavandatud järjekorras.

Andres Metsoja märkis, et pärast majanduskomisjoni ja keskkonnakomisjoni ühisistungit arutati, kas ühisistungil oleks pidanud käsitlema ka muudatusettepanekuid. A. Metsoja selgitas, et tema hinnangul ei olnud see vajalik, sest tegemist oli kaasamiskoosolekuga ning kaasamiskoosolekul muudatusettepanekuid tavaliselt ei arutata, kuna selleks on teine tööformaat. Ta sõnas, et esitatud ettepaneku sisu on korraldada enne eelnõu muudatusettepanekute ja sisu arutamist täiendav kaasamiskoosolek. A. Metsoja leidis, et komisjoni liikme sellises ettepanekus ei ole midagi ebatavalist.

Yoko Alender meenutas, et juunis toimus laiapäoline ja avalikult ülekantud kaasamiskoosolek ning komisjonile on laekunud ka kirjalikke arvamusi. Ta leidis, et komisjonil on piisavalt materjali võimalike komisjoni muudatusettepanekute arutamiseks. Esmalt tuleb tutvuda Isamaa ja Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni muudatusettepanekutega ning kuulata ära fraktsioonide esindajate selgitused ja ministeeriumi seisukohad, et komisjoni liikmed saaksid kujundada oma arvamuse. Y. Alender nimetas seda tavapäraseks eelnõu menetlemise korraks ning märkis, et täiendava kaasamiskoosoleku korraldamise või kirjaliku arvamuse küsimise saab otsustada pärast muudatuste selgumist.

Hanah Lahe toetas huvigruppide kirjaliku arvamuse küsimist, kuid ei pidanud vajalikuks uue kaasamiskoosoleku korraldamist. Ta selgitas, et pärast muudatusettepanekute esitamise tähtaega tehtud täiendused põhinevad aruteludel, Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni muudatusettepanekutel ja vabaühenduste seisukohtadel. H. Lahe sõnul ei ole eelnõus tehtud põhimõttelisi muudatusi, vaid täpsustatud Riigikogu järelevalvet, aruandlust ja kliimanõukogu rolli. Ta märkis, et juunis toimunud kaasamisel said huvigrupid oma seisukohti väljendada, mistõttu oleks täiendava kirjaliku arvamuse küsimine eelkõige menetluslik samm.

Züleyxa Izmailova toetas ettepanekut jätta kõnealused punktid päevakorrast välja ning korraldada enne nende käsitlemist täiendav kaasamisring. **Yoko Alender** märkis, et enne huvigruppidega arutamist tuleb komisjonil läbi arutada, milliste muudatusettepanekute kohta arvamust küsida. Ta tegi ettepaneku jätkata muudatusettepanekute sisulist arutelu kavandatud päevakorrapunkti raames.

Lauri Laats pidas Tiit Marani tõstatatud küsimust oluliseks ning rõhutas vajadust kuulata ära kõik osapooled ja võtta selleks piisavalt aega. Ta leidis, et kavandatud menetlusviisil ei saa jätkata, ning tegi ettepaneku panna Tiit Marani ettepanek hääletusele. Päevakorra kinnitamise korral tuleks arutelu jätkata, kinnitamata jätmise korral leida küsimuse käsitlemiseks teine võimalus.

Yoko Alender märkis, et enne huvigruppide kaasamist tuleb komisjonil arutada, milliste ettepanekute kohta nende arvamust küsida. Ta tegi ettepaneku käsitleda eelnõu puudutavaid küsimusi komisjoni töönädala päevakorras ning pakkus arutelu alternatiivse ajana neljapäeva. Samuti tegi Y. Alender ettepaneku arutada menetluse edasist korraldust soovijate osalusel mitteametlikus töörühmas.

Tiit Maran märkis, et kuigi kavandatud muudatusi on arutatud, on ministeeriumi selgitusi seni kuulanud ainult üks osapool. Ta tegi ettepaneku korraldada komisjoni istung, kus ministeerium tutvustab kavandatud muudatusi ning huvigrupid saavad esitada nende kohta oma seisukohad. T. Maran pidas vajalikuks kuulata huvigrupid ära enne muudatusettepanekute arutamist ja otsuste tegemist ning jäi seisukohale, et esitatud päevakorraga ei saa jätkata. **Yoko Alender** selgitas, et eelmisel nädalal toimunud majanduskomisjoni ja keskkonnakomisjoni ühisistungil ei arutatud muudatusettepanekuid, vaid ministeerium andis lühikese ülevaate eelnõu senisest arutelust ja saadud tagasisidest. Ta märkis, et muudatusettepanekuid menetlevad juhtivmenetleja ja juhtivkomisjon ning rõhutas vajadust eelnõu menetlemisega jätkata.

Rain Epler tegi ettepaneku lõpetada päevakorra üle peetav arutelu ja panna päevakord hääletusele. **Yoko Alender** märkis, et enne hääletamist tuleb anda sõna kõigile sõnasoovi avaldanud komisjoni liikmetele.

Mait Klaassen leidis, et menetluskorda on piisavalt selgitatud, ning ei toetanud kõnealuse päevakorrapunkti väljajätmist. Ta tegi ettepaneku minna päevakorra hääletamise juurde ja jätkata komisjoni tööd vastavalt hääletustulemusele.

Hanah Lahe märkis, et päevakorra kinnitamine ei välista eelnõu teiseks lugemiseks ettevalmistamise käigus edasise kaasamise arutamist. Ta pidas vajalikuks arutada komisjonis läbi eelnõu materjalid ja ettepanekud, mille kohta soovitakse huvigruppide arvamust küsida. H. Lahe toetas huvigruppidega kohtumist ja neilt arvamuse küsimist, kuid ei pidanud vajalikuks eelnõu menetlemise katkestamist, kuna eelnõu käsitlemine komisjonis ja huvigruppide kaasamine ei välista teineteist.

Tarmo Tamm märkis, et menetluskorra kõrval tuleb arvestada ka eelnõu sisuga. Ta pidas oluliseks puhtama ja parema keskkonna poole liikumist viisil, mis ei kahjusta majandust, ning ettevõtjatele selguse tagamist. T. Tamm toetas eelnõu arutelu jätkamist.

Züleyxa Izmailova märkis, et arutatav eelnõu erineb algselt kokkulepitust ja varasemal kaasamisel käsitletud eelnõust. Ta tegi ettepaneku minna päevakorra hääletamise juurde. **Yoko Alender** märkis, et eelnõu muutmiseks tuleb selle arutelu võtta päevakorda.

Tiit Maran rõhutas, et sotsiaaldemokraadid toetavad kliimaseadust, kuid peavad oluliseks selle sisulist kvaliteeti ja menetluskorra järgimist. Ta leidis, et pärast tema ettepaneku

arvestamist saab eelnõu menetlemisega jätkata. **Yoko Alender** märkis, et edasiste sammude kavandamiseks tuleb eelnõu arutelu võtta päevakorda. Ta selgitas, et komisjon peab esmalt muudatusettepanekud läbi arutama ja materjalid kokku panema, seejärel saab need saata huvigruppidele arvamuse avaldamiseks ning korraldada huvigruppide kuulamise. Y. Alender leidis, et päevakorra kinnitamata jätmine takistaks eelnõu edasist menetlemist.

Luisa Rõivas märkis, et eelnõu on arutatud pikema aja jooksul ning enne teist lugemist on võimalik jätkata läbirääkimisi ja teha muudatusettepanekuid. Ta tegi ettepaneku lõpetada päevakorra üle peetav arutelu ja panna päevakord hääletusele.

Yoko Alender pani hääletusele ettepaneku kinnitada nädala töökava esitatud kujul. Ettepaneku poolt oli 5: Yoko Alender, Mait Klaassen, Hanah Lahe, Tarmo Tamm, Luisa Värk; vastu 5: Rain Epler, Züleyxa Izmailova, Lauri Laats, Tiit Maran, Andres Metsoja; erapooletuid 0.

Ettepanek ei leidnud toetust, mistõttu jäi nädala töökava kinnitamata ja komisjoni istung lõppes.

(allkirjastatud digitaalselt)
Yoko Alender
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Elle Nora Kalind
protokollija